KOMMISSIONENS BESLUTNING

af 13. december 1985

om en procedure i henhold til EØF-traktatens artikel 85
(IV/30.017 – Forædlerret til roser)

(Kun den franske udgave er autentisk)

(85/561/EØF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR –

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab,

under henvisning til Rådets forordning nr. 17 af 6. februar 1962, første forordning om anvendelse af bestemmelserne i traktatens artikel 85 og 86 [1], senest ændret ved akten vedrørende Grækenlands tiltrædelse, særlig artikel 2, 3 og 4,

under henvisning til den klage, som René Royon indgav til Kommissionen den 31. januar 1980 i henhold til artikel 3, stk. 1, i forordning nr. 17,

under henvisning til Kommissionens beslutning af 9. december 1983 om at indlede en procedure,

under henvisning til den begæring om negativattest og den anmeldelse, som Alain Meilland indgav den 27. april 1985 i henhold til artikel 4 i forordning nr. 17,

efter at have givet de deltagende virksomheder lejlighed til at udtale sig vedrørende de af Kommissionen fremførte klagepunkter, jf. artikel 19, stk. 1, i forordning nr. 17 samt Kommissionens forordning nr. 99/63/EØF af 25. juli 1963 om udtalelser i henhold til artikel 19, stk. 1 og 2, i forordning nr. 17 [2],

efter høring af Det rådgivende udvalg for Kartel- og Monopolspørgsmål, og

ud fra følgende betragtninger:

I. SAGSFREMSTILLING

A. Parterne

(1) Parterne i denne sag driver hovedsagelig virksomhed inden for området prydplanter, og de har specialiseret sig i arten »rose«, som udgør et selvstændigt marked.

(2) Interessentskabet Meilland et Cie, Antibes, varetager på internationalt plan udnyttelsen af de rosensorter, der fremstilles og sælges under navnet Selection Meilland.

Interessenterne er:

— Alain Meilland,

— Marie-Louise Paolino, enke efter Francis Meilland,

— Raymond Richardier.

Denne virksomhed frembringer nye rosensorter ved forædling, producerer stiklinger, udnytter disse stiklinger (udnyttelse »til havebrug«) eller blomsterne (udnyttelse som »afskårne blomster«) og varetager engros- og detailsalget deraf gennem et internationalt net af licenstagere og underlicenstagere.

Anpartsselskabet Universal Plants, Cannet des Maures, er især specialiseret i produktion af nævnte rosenstiklinger. Selskabet beskæftiger sig desuden med forædling af en række sorter eller er indehaver af rettighederne til udnyttelsen deraf.

Deltagerne er:

— Alain Meilland,

— Raymond Richardier,
og førnævnte Marie-Louise Paolino, som er direktør.

Disse to virksomheder optræder under navnet Universal Rose Selection – Meilland (URS – M, i det følgende benævnt »Meilland«).

Meillands forskellige sorter, der udbydes til salg i mange lande, især på de to betydeligste markeder for prydplanter, Nordamerika og Europa, er, såvel kvantitativt som kvalitativt, af stor økonomisk betydning, og Meilland har således i de sidste 30 år hørt til blandt verdens største forædlere og producenter af roser. Virksomheden har i øjeblikket en omsætning på ca. 10 mio ECU, hvoraf ⅔ er salg i EF. Omsætningen hidrører dels fra salg af egne produkter, dels fra afgifter for andres udnyttelse af Meillands sorter.

(3) I Frankrig har Meilland overdraget den kommercielle udnyttelse af disse sorter til ægteparret Francisque Richardier (i det følgende benævnt »Richardier«), der er i familie med Raymond Richardier. I henhold til en aftale, som disse indgik med Meilland den 30. september 1968, har de i Frankrig eneret til selv eller gennem andre at producere og sælge planter og afskårne blomster af rosensorterne Selection Meilland. De handler i denne forbindelse som hoved-

(1) EFT nr. 13 af 21. 2. 1962, s. 204/62.
(2) EFT nr. 127 af 20. 8. 1963, s. 2268/63.

licenstager under navnet Universal Rose Selection – France (URS – F), Tassin la Demi-Lune, og meddeler underlicenser til franske planteskoler og gartnere, der ønsker at udnytte nævnte sorter.

(4) R. Royon blev i 1971, medens han var ansat hos Meilland som direktør med ansvar for drift og administration og især for den internationale udbredelse af sorterne Selection Meilland, parallelt hermed og uafhængigt heraf, samt i forståelse med Meilland, en af Richardiers underlicenstagere. I denne egenskab producerede han i drivhus i sin virksomhed »Les Roses du Capitou«, Antibes, afskårne blomster af rosensorterne Selection Meilland, herunder sorten Sonia. I 1983 ophørte R. Royon hermed og solgte sine anlæg.

B. Produkterne og distributionen

(5) De i den aftale, som er genstand for denne procedure, omhandlede produkter er rosenplanter og afskårne roser af Selection Meilland-sorterne Sweet Promise-Sonia Meilland og Pitica/Kyria. Sidstnævnte er en naturlig mutation af førstnævnte og blev opdaget i R. Royons drivhuse i 1971. Selection Meilland-sorterne er normalt bestemt for professionelle gartnere, som er specialiserede i produktion af afskårne blomster, der sælges som sådanne til forbrugerne, samt for liebhavere, der anvender dem til havebrug. Praktisk talt alle disse sorter er beskyttede, normalt meddeles beskyttelsen ved et beskyttelsesbrev, hvilket er tilfældet i samtlige medlemsstater (undtagen Grækenland og Luxembourg) og i visse tredjelande, men undertiden ved et patent. Desuden sælges hver enkelt sort under et opdigtet navn, der er indregistreret på internationalt plan. I januar 1980, hvor klagen blev indgivet, blev der udnyttet ca. 150 Selection Meilland-sorter, hvoraf der blev produceret over 1 000 planter. Heraf blev 24 solgt som afskårne blomster, bl.a. sorten Sonia, i hele fællesmarkedet og i 25 andre lande i verden. Sideløbende hermed udnytter Meilland i begrænset omfang en lang række andre sorter som forædlingsmateriale.

(6) a) Det skønnes, at der hvert år i Europa sælges omkring 150 mio roser til privat havebrug. Af disse er omkring 20 mio beskyttede arter, som repræsenterer en samlet detailomsætning på ca. 30 mio ECU, og som for $^2/_3$ vedkommende leveres af fire store forædlere, to tyske, Kordes og Tantau, og to franske, Meilland og Delbard, til deres licenstagere i de forskellige EF-lande.

b) Omkring 90 % af handelen med afskårne blomster foregår med beskyttede sorter. Det skønnes, at der årligt dyrkes 200 mio roser af gartnere i hele verden, heraf $^2/_3$ i Europa, hvor de dækker 3 000 hektar drivhus, og hvoraf der hvert år i gennemsnit fornys omkring 20 mio af disse roser, svarende til ca. 25 mio ECU. Der sælges årligt henved 5 mia afskårne roser, inklusive roser importeret fra tredjelande, til aftagere i Fællesskabet, hvoraf i al væsentligt halvdelen er sorter, som er beskyttede i fire forædleres navne, Meilland og Kordes, med lige mange hver om året, den amerikanske forædler Hill og den hollandske De Ruiter.

(7) Normalt er de udnyttede sorter »frembringelser« i den forstand, at de er fremkommet ved forskningsarbejde på grundlag af mindst to eksisterende sorter og ved mere eller mindre systematisk krydsning som led i forædling. Som det er tilfældet i naturen kan der også i forædlernes anlæg ske en usystematisk krydsning ved hjælp af naturlige faktorer, såsom vind eller insekter. Visse sorter fremkommer imidlertid ved mutation. Man skelner mellem »naturlig mutation«, der sker spontant, og »kunstig mutation«, der foregår ved hjælp af videnskabelige metoder, der er mere eller mindre vilkårlige.

Mutation foregår rent konkret ved, at der på en plante af en eksisterende sort, den såkaldte »modersort«, fremkommer en kvist, der almindeligvis betegnes »mutation« eller »sport«. Ved stiklinger fra denne oprindelige kvist kan man formere den i det uendelige ved podning og samtidig bevare dens karakteristiske egenskaber. Naturlig mutation, som kommercielt er af betydelig interesse, forekommer forholdsvis sjældent og vil normalt kun kunne iagttages af en kender på det pågældende område. For at en mutation kan være retsbeskyttet som »plantenyhed« i Frankrig og i de lande, der har indført en beskyttelsesordning på grundlag af »UPOV-konventionen« (international konvention om beskyttelse af plantenyheder, der blev undertegnet i Paris den 2. december 1961), skal den som alle plantenyheder afprøves på forhånd, således at det kan fastslås, at den har de lovfæstede karakteristiske egenskaber. I forbindelse med såvel mutationer som sorter, der er fremkommet ved forædling, sker dette ved en række undersøgelser, der strækker sig over flere vækstcykler, og hvis resultater først foreligger senere og er ret usikre; hvorvidt det vil være hensigtsmæssigt at afholde udgifterne dertil, beror således på en vurdering, der forudsætter erfaringer og viden, bl.a. med hensyn til det potentielle marked.

(8) I det enkelte konkrete tilfælde, hvor tredjemand opdager en naturlig mutation på en plante af en modersort, der i forvejen er beskyttet i den oprindelige forædlers navn, således som det er tilfældet med sorten Pitica/Kyria, må det fastslås, hvilke eventuelle lovfæstede rettigheder tredjemand, som har opdaget mutationen, og den oprindelige forædler hver især har til den nye sort, der er opstået ved denne mutation. Inden for plantearter er dette principielle spørgsmål af stor økonomisk betydning, navnlig når det drejer sig om planter til havebrug samt afskårne blomster, hvor nye sorter – hvad enten der er tale om en mutation eller en frembringelse – fra den ene dag til den anden kan opnå en så betydelig succes og markedsandel, som det i sin tid var tilfældet med rosen Baccara og endnu i dag med rosen Sonia.

Forholdet mellem på den ene side forædleren af den modersort, der har gennemgået en naturlig mutation, eller af den sort, der er blevet anvendt som udgangsmateriale ved forædling, og på den anden side den tredjemand, der har opdaget eller frembragt den nye sort, som stammer fra førstnævnte, er reguleret ved følgende bestemmelser i den franske lov nr. 70 489 af 11. juni 1970 om beskyttelse af plantenyheder:

a) artikel 1, stk. 1:

»Ved plantenyhed forstås i denne lov den nye sort, der er frembragt eller opdaget.«;

b) artikel 3, stk. 1:

»Plantenyheder kan beskyttes ved et »beskyttelsesbrev«, der giver indehaveren eneret til i det område, hvor denne lov finder anvendelse, at producere, indføre, sælge eller udbyde planten eller dele deraf eller alt materiale til kønnet eller ukønnet formering af den pågældende sort og af de sorter, der er opstået ved krydsning, når formeringen forudsætter gentagen anvendelse af den oprindelige sort.«;

c) artikel 23, stk. 2:

»Med forbehold af bestemmelserne i artikel 3 vil anvendelse af den beskyttede sort som udgangsmateriale ved forædling med henblik på at frembringe en plantenyhed ikke indebære en krænkelse af de rettigheder, der tilkommer indehaveren af et beskyttelsesbrev.«.

Den franske lov er afledt af UPOV-konventionen, hvor der i artikel 5, stk. 3, er fastsat følgende:

»Forædlerens tilladelse er ikke nødvendig til brug af plantenyheden som udgangsmateriale ved forædling med henblik på frembringelse af andre plantenyheder, ej heller til erhvervsmæssig omsætning af disse«.

En sådan tilladelse kræves kun:

»når gentagen brug af plantenyheden er nødvendig ved erhvervsmæssig fremstilling af en anden sort«.

For så vidt angår nærværende sag kan man nøjes med at fastslå, at artikel 1, stk. 1, i den franske lov ikke sondrer mellem, om den sort, hvor man har fundet en mutation, allerede var beskyttet i forædlerens navn eller ej; retten til den plantemæssige beskyttelse for den nye sort Pitica/Kyria, som blev opdaget af Royon, tilkom således ham om ikke alene så dog i det væsentlige inden for rammerne af en lovmæssig fordeling af rettighederne i forbindelse med denne plantenyhed. Med henvisning til nævnte lov påstod Meilland sig under sagen indehaver, ikke af en eksklusiv ret, men medindehaver af sorten Pitica/Kyria.

(9) Richardier, der har fået overdraget udnyttelsen af sorterne Selection Meilland i Frankrig, meddeler i denne forbindelse alle gartnere, der anmoder derom, nedenstående tre former for ikke-eksklusiv underlicens, eventuelt kommultativt, på hver sort, som disse gartnere ønsker at udnytte:

a) aftale vedrørende »afskårne blomster«, hvorved der meddeles underlicens udelukkende på produktion af afskårne blomster samt på engros- og detailsalg deraf;

b) aftale vedrørende »planter til produktion af afskårne blomster«, hvorved der meddeles underlicens udelukkende på produktion og salg af rosenplanter, der er bestemt til engrossalg til gartnere, som producerer afskårne blomster (og som har indgået en aftale vedrørende »afskårne blomster«);

c) aftale vedrørende »havebrug«, hvorved der meddeles underlicens udelukkende på produktion af rosenplanter samt på engros- og detailsalg deraf til private liebhavere.

Da Meilland-nettet er omfattende, og da der indgås en aftale for hver sort, hvorpå der meddeles licens, er der i Frankrig med ca. 900 af Richardiers underlicenstagere indgået i tusindvis af sådanne aftaler med samme indhold.

C. Aftalerne

(10) Den i denne sag omhandlede aftale er underlicensaftalen vedrørende »afskårne blomster«, som URSF Richardier og R. Royon indgik den 28. oktober 1971, og som indeholdt følgende bestemmelse vedrørende mutationer:

Artikel X: »Licenstageren forpligter sig til at underrette licensgiveren eller dennes befuldmægtigede inden to uger om mutationer på de rosenplanter af den i denne aftale omhandlede sort, som han udnytter til afskårne blomster. Sådanne mutationer forbliver Universal Rose Selection – Meillands ejendom og skal af licenstageren udleveres til dette selskab, der således undersøger og bedømmer, om de kan omsættes kommercielt. I bekræftende fald betaler Universal Rose Selection – Meilland licenstageren et beløb, der står i forhold til den nye sorts egenskaber«.

I 1974 blev denne bestemmelse erstattet af følgende:

Ny artikel XII: »MUTATIONER: Licenstageren forpligter sig til at underrette licensgiveren eller dennes befuldmægtigede inden to uger om mutationer på de rosenplanter af den i artikel 17 omhandlede sort, som han udnytter til afskårne blomster. Licenstageren må kun udlevere denne mutation til licensgiveren, således at denne kan undersøge og bedømme, om den kan gøres til genstand for et beskyttelsesbrev og omsættes kommercielt.

Licensgiveren forpligter sig til at meddele licenstageren sin beslutning inden tre år fra udleveringen af mutationen. I denne periode må licenstageren ikke

formere denne sort i kommercielt øjemed. Hvis licensgiveren beslutter sig til at udnytte mutationen, skal han underrette licenstageren derom. Hvis der ikke kan opnås enighed, vil det beløb, licenstageren skal have udbetalt, blive fastsat til 15 % af bruttoafgifterne i hele den periode, hvor den nye sort udnyttes. Samtlige udgifter til forsøg, beskyttelse og salg påhviler licensgiveren. Såfremt licensgiveren ikke har meddelt licenstageren sin beslutning inden tre år, anses han for at have givet afkald på sin ret til mutationen og skal levere denne tilbage til licenstageren«.

I 1974 blev der desuden i denne aftale indføjet en artikel VIII benævnt GARANTI, med følgende ordlyd:

Artikel VIII: GARANTI: »Licensgiveren garanterer kun, at patentet, ansøgningen om beskyttelsesbrev eller selve beskyttelsesbrevet eksisterer rent materielt. Licenstageren må ikke anfægte disse dokumenters gyldighed. Såfremt ansøgningen om beskyttelsesbrev afslås, eller det udstedte patent eller beskyttelsesbrev annulleres efter anmodning fra tredjemand, ophæves aftalen fra den dato, hvor disse afgørelser får retskraft, og der udbetales ingen erstatning til nogen af parterne. De afgifter, der er udbetalt til licensgiveren, betragtes som endeligt erhvervede, og de skyldige afgifter indtil tidspunktet for den endelige afgørelse skal erlægges. Fra dette tidspunkt at regne skal licenstageren ikke længere erlægge nogen afgifter«.

(11) De i aftalen mellem Richardier og R. Royon indeholdte bestemmelser om mutationer var oprindeligt blevet fastsat på grundlag af en hovedlicensaftale, som URS-M (Meilland) og URS-F (Richardier) indgik den 30. september 1968, og som indeholdt følgende bestemmelse:

Artikel IV, stk. 5: »Ægteparret Richardier underretter URS-Meilland om alle mutationer, der danner grundlag for nye rosensorter, og som fremkommer på de rosenplanter, der udnyttes af dem selv eller af tredjemand, som de har overdraget udnyttelsen. Disse mutationer forbliver URS-Meillands ejendom, og dette selskab alene vurderer, om det vil være hensigtsmæssigt at omsætte dem kommercielt«.

Til denne aftale af 30. september 1968 blev der dog den 30. oktober 1972 udarbejdet en tillægsaftale, hvorved ovennævnte ordlyd blev erstattet af følgende:

Ny artikel IV, stk. 5: »Ægteparret Richardier underretter URS-Meilland om alle mutationer, der danner grundlag for nye rosensorter, og som fremkommer på de rosenplanter, der udnyttes af dem selv eller af deres licenstagere«.

Denne ændring af hovedlicensaftalen blev ikke, hvad mutationer angår, fulgt op af en tilsvarende ændring af den aftale, som Richardier og R. Royon havde indgået den 28. oktober 1971.

(12) I de øvrige medlemsstater varetages udnyttelsen af Selection Meilland-sorterne enten af Meillands licenstagere, der har fået eksklusivlicens, eller af selskabets agenter, der meddeler underlicenser, hvoraf der er meddelt ca. 2 000. Bortset fra Tyskland er licenstagerne i andre lande forpligtede til ikke at angribe forædlerens beskyttelse og ligeledes til at overdrage ejendomsretten til mutationer. Hvad angår Forbundsrepublikken Tyskland er nedenstående nye bestemmelse vedrørende mutationer blevet indføjet i samtlige aftaler, som Meilland og selskabets tyske licenstager Strobel & Co. siden 1972 har indgået med underlicenstagere:

»1) hvis licenstageren i forbindelse med den ukønnede formering af de sorter, som denne aftale vedrører, måtte opdage mutationer (sports), er han forpligtet til at oplyse agenten derom. Sidstnævnte eller en befuldmægtiget kan komme for at bese mutationen i licenstagerens virksomhed samt undersøge den, uden dog at kunne få indflydelse på den fremtidige udnyttelse af den.

Licenstageren kan som ophavsmand til denne mutation forbeholde sig ret til den plantenyhed, der er opstået derved, medmindre andet er fastslået ved en retsafgørelse, jf. paragraf 12, stk. 2, i lov om beskyttelsesbreve. Såfremt licenstageren påtænker af afhænge sin ret til mutation i henhold til stk. 1 og 2, eller meddele licens på mutationen, har agenten optionsret.«

(13) Tusindvis af aftaler svarende til den her omhandlede er indgået enten med Meilland eller med de andre store forædlere af roser i Fællesskabet. Det er i denne økonomiske sammenhæng, denne aftale skal ses.

(14) Meilland indgav den 27. april 1985, dvs. over ni måneder efter den mundtlige høring af 4. juli 1984, begæring om negativattest med hensyn til 1974-versionen af den standardaftale vedrørende »afskårne blomster«, som R. Royon havde undertegnet (ny artikel XII vedrørende mutationer, og artikel VIII, benævnt GARANTI, vedrørende forbud mod at anfægte beskyttelsesbrevets gyldighed (se ovenfor).

D. Anvendelse af artikel X i aftalen mellem URS-F (Richardier) og R. Royon i forbindelse med Pitica/Kyria

(15) Rosen Baccara, for hvilken beskyttelsesperioden udløb i 1974, efter at der var fremstillet 25 mio planter af den, distanceres nu af rosen Sonia, som med ca. 40 mio planter plantet i 15 lande, siden den blev frembragt i 1960, er blevet den største salgssucces i verden, og som langt overgår alle andre roser, også rosen Visa, der har leveret ca. 15 mio planter. I 1984 blev ca. 40 Selection Meilland-sorter udnyttet som »afskårne blomster«. Foruden ovennævnte sorter havde ti sorter leveret mellem en og fem mio planter i alt i hele deres udnyttelsesperiode, og de øvrige havde leveret under en mio, herunder Pitica/Kyria-sorten, der havde leveret ca. 500 000 planter. Disse sorter omfat-

tede, Pitica medregnet, seks naturlige mutationer, som tredjemand havde opdaget i sine egne anlæg, og som gav i alt ca. fire mio planter til brug som »afskårne blomster« i en halv snes lande.

(16) I 1971 gjorde R. Royon opmærksom på opdagelsen af flere naturlige mutationer på sorten Sonia i sit anlæg »Les Roses du Capitou«, Antibes. Som anført i artikel X (se ovenfor) i den aftale, som han den 28. oktober 1971 havde indgået med Richardier, sendte Royon straks Meilland nogle podekviste, således at sidstnævnte kunne undersøge disse mutationer. Da Royon ikke ved udgangen af 1973 havde hørt nærmere, indgav han for en sikkerheds skyld den 10. december 1973 en ansøgning om beskyttelsesbrev for en af disse mutationer under betegnelsen Pitica og gav Meilland meddelelse derom; ved skrivelse af 7. marts 1974 bekræftede han sine interesser i denne nye sort. Meilland gav derefter meddelelse om, at selskabet agtede at gøre sine rettigheder gældende, hvilket bl.a. fremgår af selskabets skrivelse af 10. april 1974 til R. Royon:

»Med hensyn til denne mutation, som De har omtalt som »RR7«, og som er blevet opdaget i Deres planter af sorten »Sweet Promise/Sonia Meilland«, der er omfattet af den licensaftale nr. 1442-2, som De den 28. oktober 1971 indgik med Universal Rose Sélection – France (Francisque Richardier), kan vi gå ind på følgende:

1) Såfremt vi vedtager en positiv beslutning, og senest den 31. marts 1975, vil der med hensyn til udnyttelse af den pågældende sort gælde følgende:

   — De overdrager os det beskyttelsesbrev, som De allerede nu for en sikkerheds skyld har fundet det nødvendigt at ansøge om;

   — vi betaler Dem hvert år inden den 31. december 15 % af de bruttoafgifter, der opkræves i hele udnyttelsesperioden for den pågældende sort i samtlige lande og territorier;

   — alle udgifter til forsøg, beskyttelse (bl.a. de udgifter, De allerede har afholdt) og distribution afholdes af os.

2) Såfremt vi vedtager en negativ beslutning senest den 31. marts 1975 med hensyn til udnyttelsen af den pågældende sort, giver vi afkald på vore rettigheder til denne mutation.«

(17) Dette blev indledningen til en periode med tovtrækkeri, hvor R. Royon gav udtryk for, at han ikke ville nøjes med det af Meilland foreslåede beløb, og at han selv ønskede at sikre sig beskyttelsen og udnyttelsen af rosen Pitica i samtlige lande, hvor Meilland måtte give afkald på sine rettigheder til den. Den 18. november 1974, dvs. mindre end en måned før udløbet af den etårige frist – at regne fra ansøgningen om beskyttelsesbrev af 10. december 1973 – til at indlede beskyttelsesformaliteterne i de øvrige lande, meddelte Meilland formelt, at selskabet:

— ville beskytte sorten i alle de lande, hvor det var muligt;

— i disse lande ville ansøge om beskyttelse dels for udnyttelsen som »afskårne blomster«, dels for udnyttelsen »til havebrug«;

— ikke ville forhøje det beløb, der skulle betales til R. Royon i henhold til underlicensaftalen af 28. oktober 1971, som ændret i 1974.

På grundlag heraf blev der den 23. november 1974 indgået en aftale om overdragelse, hvis vigtigste bestemmelser var følgende:

a) R. Royon overdrager ved et særskilt dokument Meilland (i dette tilfælde Universal Plants Sarl) sin ansøgning nr. 00730 om beskyttelsesbrev i Frankrig vedrørende sorten Pitica, samt sine prioriterede rettigheder i de øvrige lande og generelt alle sine ophavsrettigheder;

b) Meilland refunderer R. Royon alle de udgifter, som sidstnævnte har afholdt i forbindelse med beskyttelsen af Pitica, og søger at opnå beskyttelse i samtlige lande, hvor dette er muligt (bl.a. EF's medlemsstater, Spanien, USA, Sverige, Marokko, Ungarn) (artikel 2, 3, 4); de beskyttelsesbreve, som Meilland senere måtte give afkald på, vil blive overdraget R. Royon uden vederlag (artikel 5); Meilland vil give Pitica en kommerciel betegnelse, der er beskyttet i samtlige lande som varemærke, og som R. Royon frit kan benytte (artikel 6); R. Royon vil til gengæld for overdragelsen af alle sine rettigheder få udbetalt et beløb på 15 % af de bruttoafgifter, før rabatter, der betales af licenstagerne for Pitica (artikel 7); R. Royon kan fortsat frit producere afskårne blomster af sorten Pitica i sit anlæg »Les Roses du Capitou«, og de licenser på formering, han allerede har meddelt blomstergartnere, vil blive bekræftet; andre former for udnyttelse vil dog blive forbeholdt Meilland (artikel 8, 9, 10); Meilland forpligter sig til at sikre den størst mulige udbredelse af Pitica, men træffer alene beslutninger om den kommercielle omsætning; selskabet forpligter sig desuden til at udbyde denne sort til salg på samme måde som de øvrige sorter, med hensyn til hvilke Universal Plants har eneret til produktion og salg (artikel 11, 12); Meilland forpligter sig til at foretage forsøg med henblik på udnyttelsen af Pitica »til havebrug«, at underrette R. Royon om resultaterne deraf og i givet fald at anvende denne aftales bestemmelser på udnyttelsen »til havebrug« (artikel 13).

(18) I juli 1977 erklærede Meilland rosen Pitica uegnet til udnyttelse som plante »til havebrug« på grundlag af de undersøgelser, der var foretaget af selskabet selv eller

af dets agenter eller licenstagere i Nederlandene, Forbundsrepublikken Tyskland, USA og Israel. I august 1977 blev beskyttelsesrettighederne til sorten i Ungarn og Marokko overdraget til R. Royon uden vederlag, og beskyttelsen i Sverige og Danmark blev slet og ret opgivet af mangel på interesse. Den kommercielle omsætning af sorten som »afskårne blomster« blev påbegyndt i 1978, og på dette tidspunkt anvendtes mærket Kyria, der var blevet indregistreret på internationalt plan i Meillands navn. Der var på daværende tidspunkt 50 000 planter af sorten Pitica/Kyria fordelt i tre lande; ved udgangen af 1980 var der tilsammen 265 000 planter i flere lande (i Frankrig, Japan, USA, Latinamerika og, omend i beskedent omfang, i Italien og Schweiz). De 500 000 planter, man var nået op på ved udgangen af 1984, var ensbetydende med en tyvendeplads sammenholdt med de øvrige tres Meillandsorter, som blev dyrket med henblik på salg som afskårne blomster. De øvrige mutationer, der er opdaget af tredjemand, er blevet produceret i henholdsvis fem (Privé), fire (Carinella) og tre (Carlita) lande, og har hver især givet mellem 500 000 og 1 000 000 planter, afhængigt af såvel licenstagernes som kundernes interesse derfor. Generelt er det meget vanskeligt at forudse, hvor mange og hvor betydelige faktorer der fremmer eller modvirker en sorts succes på et marked, og de har ikke altid direkte relation til de beslutninger, forædleren eller dennes agenter træffer, eller de midler, de anvender. Desuden, og dette gælder især Pitica, hvis lysrosa farve indgår i samme farveskala som modersorten Sonia, der ligeledes er rosa, må udnyttelsen af hver enkelt sort i en gruppe af sorter nødvendigvis opfylde de samme krav som udnyttelsen af gruppen som helhed.

E. R. Royons klage og Meillands argumenter

(19) R. Royon indgav den 28. januar 1980 en klage over artikel X i den aftale, som han den 28. oktober 1971 havde indgået med Richardier, idet han mente, at der var tale om en overtrædelse af EØF-traktatens konkurrenceregler. Han finder, at denne bestemmelse har tvunget ham til at overdrage Meilland sine rettigheder til sorten Pitica ved aftalen af 23. november 1974, hvis principper og indhold, bl.a. med hensyn til det beløb, han skulle have udbetalt, er blevet påtvunget ham, uden at det har været muligt at drøfte spørgsmålet. Endvidere mener han at Meilland, til trods for selskabets verdensomspændende produktions- og salgsnet, ikke har gjort, hvad der var muligt for at fremme afsætningen af denne sort. Han mener, at den anfægtede artikel X og dens generelle anvendelse på samtlige underlicenstagere, der udnytter Selection Meilland-roserne, forhindrer disse i at etablere sig som internationale forhandlere af de nye roser, de opdager, og at der i denne forbindelse anvendes betingelser, der begrænser konkurrencen inden for fællesmarkedet som omhandlet i artikel 85, stk. 1.

Den procedure, der som følge af nævnte klage blev indledt den 9. december 1983, blev af Kommissionen udvidet til at omfatte den bestemmelse der var fastsat i URS-F Richardiers standardlicensaftale (jf. nr. 10, 1 in fine: artikel VIII, benævnt GARANTI), og som forbyder underlicenstageren at anfægte gyldigheden af de beskyttelsesbreve, der er udstedt til Meilland.

(20) Meilland fremsatte følgende hovedargumenter til sit forsvar:

a) Artikel X, som klagen vedrører, er ikke blevet anvendt over for R. Royon, da det var i sin egenskab af direktør hos Meilland indtil februar måned 1972, at han overdrog sin arbejdsgiver de mutationer af Sonia, han havde opdaget i 1971. Af samme grund kunne han ikke frit udøve erhvervet som forædler på det pågældende tidspunkt. Endelig havde han selv handlet uden for rammerne af den påklagede aftale, idet han for det første, den 10. december 1973, indgav en ansøgning om beskyttelsesbrev for en sort, som Meilland ikke havde godkendt, og for det andet ikke udtrykkeligt gjorde aftalens artikel X gældende under de efterfølgende forhandlinger. Meilland har i øvrigt aldrig gjort artikel X gældende over for sine licenstagere eller underlicenstagere; desuden har det siden 1974 ved aftalernes nye artikel XII været anerkendt, at den, der har opdaget mutationerne, har rettighederne dertil, og at Meilland blot har forkøbsret, hvilket selskabet anser for fuldstændig berettiget. Meilland mener i denne forbindelse, at spørgsmålet om udstedelse af et beskyttelsesbrev for en mutation, der der opstået på en plante af en modersort, som i forvejen er beskyttet i den oprindelige forædlers navn, er fundamentalt forskelligt fra spørgsmålet om udstedelse af et patent på forbedring af en beskyttet industriel opfindelse; forbedringspatentet ville nemlig forudsætte anvendelse af basispatentet, hvilket i sig selv indebærer en »skabende indsats«, og der er slet ikke tale om en sådan indsats i forbindelse med en tilfældig opdagelse af en mutation. I det foreliggende tilfælde ville der ikke være nogen grund til at give R. Royon nogen form for forbedringspatent; for det første ligger »mutationsevnen« nemlig i forvejen i modersortens genetiske egenskaber, som udelukkende kan tilskrives den person, der har frembragt denne; for det andet er den kvist, som er det konkrete resultat af en roses naturlige mutation, idet rosen er en art med ukønnet formering, i sig selv en plantenyhed, der opfylder betingelserne for retsbeskyttelse, fordi dens egenskaber er naturbestemte og således opfylder de lovfæstede krav med hensyn til særlige kendetegn, ensartethed og stabilitet, uden at de på nogen måde kan tilskrives den person, der har opdaget mutationen.

Meilland mener heller ikke, at spørgsmålet om rettighederne til mutationen er udtrykkeligt omhandlet i nævnte franske lov vedrørende beskyttelse af plantenyheder, og selskabet anser det for normalt, at parterne i en licensaftale om plantenyheder selv afgør dette spørgsmål efter

fælles overenskomst, når det ikke er fastsat ved lov. Generelt mener Meilland, at selskabet inden for de krav, koncernens forvaltning stiller, havde gjort den samme indsats for at fremme afsætningen af sorten Pitica som for at fremme afsætningen af de øvrige sorter, også selv om man ved første undersøgelse i 1971 i virkeligheden havde overset den nye sorts væsentlige egenskaber. Under alle omstændigheder har den licenstager, der opdager en mutation, sjældent råd eller lyst til at påbegynde en udnyttelse af mutationen, og vil normalt langt foretrække, eventuelt øjeblikkeligt, at overdrage den til Meilland, i det mindste for at kunne drage fordel af selskabets verdensomspændende salgsnet.

b) Hvad angår bestemmelsen om, at licenstageren ikke må anfægte gyldigheden af de beskyttelsesbreve, som Meilland har fået udstedt, bemærker Meilland, at ingen er tvunget til at indgå aftale; når der først er indgået en aftale, skal alle dens bestemmelser derimod overholdes af parterne i god tro, såfremt disse frit har givet deres samtykke; en licenstager må ikke både kunne søge at opnå de forventede fordele af en licens på en ophavsret og samtidig forbeholde sig muligheden af at anfægte denne ret som sådan. For det første vil en licenstager – især når der er tale om en person som R. Royon, der tidligere har været ansat og derfor kender såvel koncernen som dens produkter og metoder indefra – gennem en licensaftale være i besiddelse af oplysninger, der i særlig grad sætter ham i stand til at skabe eller udnytte situationer, som giver anledning til at anfægte de pågældende dokumenter. For det andet ville ophævelsen af denne bestemmelse generelt være en belønning til en dårlig betaler, der således lovligt kunne fortsætte med at udnytte licensen, og samtidig undlade at betale afgifterne, alene af den grund, at han anfægter beskyttelsesbrevets gyldighed – og dette ville på en vis måde ske med støtte fra domstolene. Endelig vil det i praksis blive umuligt at indgå forlig i forbindelse med sagsanlæg for efterligning, da disse i de fleste tilfælde er baseret på efterlignerens forpligtelse til at trække sin anmodning om, at sagsøgerens dokumenter erklæres ugyldige, tilbage, hvilket naturligvis indebærer, at han ikke mere vil indgive en sådan anmodning.

På længere sigt vil alt hvad der fratager licensgiveren ovennævnte positive virkninger af denne bestemmelse, uvægerligt mindske anvendelsen af en åben licenspolitik som den af Meilland anvendte. De makroøkonomiske fordele, der er forbundet med en sådan politik, også på det konkurrencemæssige plan, ville herved forsvinde.

c) Meillands anmeldelse af 27. april 1985 indeholder ingen nye elementer med hensyn til sagens realitet i forhold til de argumenter og oplysninger, der allerede var blevet fremsat under proceduren og navnlig under den mundtlige høring den 4. juli 1984.

II. RETLIG VURDERING

A. Artikel 85, stk. 1

(21) I traktatens artikel 85, stk. 1, er det fastsat, at alle aftaler mellem virksomheder og alle vedtagelser inden for sammenslutninger af virksomheder, der kan påvirke handelen mellem medlemsstater, og som har til formål eller til følge at hindre, begrænse eller fordreje konkurrence inden for fællesmarkedet, er uforenelige med fællesmarkedet og er forbudt.

(22) De berørte parter er virksomheder efter artikel 85, idet de på tidspunktet for de faktiske omstændigheder udøvede deres hovedvirksomhed inden for sektoren for prydblomster, og de pågældende aftaler er aftaler mellem virksomheder i denne artikels forstand.

(23) Følgende to bestemmelser i disse aftaler har til formål og til følge at begrænse konkurrencen inden for fællesmarkedet:

a) Artikel X i den her omhandlede aftale, som URS-F (Richardier) og underlicenstageren R. Royon indgik den 28. oktober 1971, og hvorved sidstnævnte forpligtedes til at overdrage Meilland de mutationer, han måtte opdage på sine rosenplanter af sorten Sonia, hvorpå han havde fået licens:

— denne bestemmelse har en konkurrencebegrænsende karakter, idet den forpligter licenstageren til helt at give afkald på de rettigheder til opdagelsen, som han kunne påberåbe sig i henhold til nævnte franske lov. Aftalen, som fratager R. Royon alle rettigheder til plantenyheder og henviser ham til blot at oppebære en afgift, har til følge fuldstændigt at hindre licenstageren i potentielt at udbyde mutationen nationalt såvel som i andre medlemsstater. Denne bestemmelses restriktive karakter blev ikke påvirket væsentligt af de ændringer, der blev foretaget i de pågældende standardaftaler i 1974 (ny artikel XII), og hvorved Meillands frist til at kræve denne forpligtelse overholdt af samtlige licenstagere eller underlicenstagere blev begrænset til tre år. I det foreliggende tilfælde blev der i Meillands skrivelse af 10. april 1974 til R. Royon udtrykkeligt henvist til førstnævntes ret til mutationen Pitica, som fremkom i 1971, og det var således i henhold til denne tidligere aftalemæssige forpligtelse, at der den 28. oktober 1971 blev indgået en aftale mellem Universal Plant Sarl og R. Royon med

det formål at fastsætte de nærmere betingelser for R. Royons overdragelse af sine rettigheder.

— De af Meilland fremførte argumenter for, at R. Royon slet ikke havde nogen ejendomsret til mutationen på modersorten Sonia, er ikke holdbare. For det første skal alle de mutationer, der måtte være opdaget i R. Royons drivhuse som led i udnyttelsen i henhold til den produktions- og salgslicens, som han havde fået af Richardier, betragtes som værende uden forbindelse med det administrative arbejde, han udførte i Meilland-koncernen. Ved den licensaftale, som denne procedure vedrører, bekræftes det, at R. Royon, til trods for sin stilling som direktør i Meilland-koncernen, sideløbende hermed samt med Meillands samtykke selvstændigt drev sin virksomhed »Les Roses du Capitou«, hvilket heller ikke benægtes af parterne. Den omstændighed, som i øvrigt er blevet fremført af Meilland, at rosen er en art med ukønnet formering, og at dens mutationer er naturbestemte med hensyn til de homogene og stabile egenskaber, der kræves, for at der kan opnås retsbeskyttelse, udelukker i sig selv, at R. Royon skulle have udført forædlingsarbejde, som ikke var foreneligt med hans forpligtelser over for sin daværende arbejdsgiver. For det andet indebærer det forhold, at der i lovens forstand var tale om en »plantenyhed« (sorten Pitica), i sig selv en skabende aktivitet, der er kommet til udtryk i denne plantenyhed, hvis eksistens og egenskaber ikke kan bestrides. Selv om der eventuelt ikke var tale om en »skabende indsats«, som fremført af Meilland, er det forhold, at den skabende aktivitet er ufrivillig eller uventet, ikke i sig selv tilstrækkeligt til at bevirke, at der ikke kan udstedes et beskyttelsesbrev. Det skal i denne forbindelse bemærkes, at såvel den franske lov (navnlig nævnte artikel 1, stk. 1) som de øvrige medlemsstaters love og endelig UPOV-konventionen (se ovenfor), der danner grundlag for de enkelte landes lovgivning på dette område, udtrykkeligt foreskriver, at der kan udstedes et beskyttelsesbrev såvel for en plantenyhed, man har opdaget, som for en plantenyhed, der er frembragt ved forædling. Desuden skyldtes R. Royons evne til korrekt at påvise en naturlig mutation og dennes egenskaber, i hvert fald indirekte, en forudgående skabende indsats, og dette fremgår klart af, at Meillands oprindelige undersøgelse af samme mutation med negativt resultat i virkeligheden viste sig at være ukorrekt.

b) Licenstagerens forpligtelse i henhold til samme aftales artikel VIII, benævnt GARANTI, til ikke at anfægte gyldigheden af beskyttelsesbrevene vedrørende den sort, hvorpå der er meddelt licens:

— Denne bestemmelse er konkurrencebegrænsende, fordi licenstageren herved fratages muligheden for gennem et annuallationssøgmål at fjerne en hindring for sin erhvervsmæssige virksomhed, hvilken mulighed er åben for enhver tredjemand. Begrænsningen er af væsentlig omfang på trods af de undersøgelser og officielle afprøvninger, der foretages, før der udstedes et beskyttelsesbrev for en plantenyhed. Ved disse undersøgelser kan det nemlig ikke helt sikres, at en rettighed ikke tildeles uretsmæssigt, ligesom undersøgelserne ikke indebærer, at virksomheder på forhånd skal give afkald på enhver indsigelse eller ethvert søgsmål for efterligning, som de måtte have interesse i. Selv når en licenstager kun kan anfægte et ophavsretsbevis på grundlag af de oplysninger, han har modtaget af licensgiveren, vil det generelt være i offentlighedens interesse, at den frie konkurrence består, og at en eneret, der er tildelt uretsmæssigt, eventuelt erklæres ugyldig; dette overstiger ethvert hensyn til de priviligerede forbindelser mellem parterne i en licensaftale.

(24) De begrænsninger, som disse to bestemmelser indebærer, er af mærkbar karakter.

a) De har mærkbar indvirkning på EF-markedet for de pågældende produkter, idet de såkaldte Selection Meilland-sorter har stor kvantitativ og kvalitativ betydning på dette marked, især da en enkelt sort, eventuelt en mutation opdaget af en licenstager, kan få en væsentlig endog dominerende stilling på fællesmarkedet og måske på verdensmarkedet. I overensstemmelse med EF-domstolens retspraksis, især Domstolens dom af 12. december 1967 i sag 23/67, Brasserie de Haecht [1], følger den mærkbare karakter af de pågældende konkurrencebegrænsninger endvidere af den kumulative virkning, som den samtidige eksistens i Frankrig og i de andre medlemsstater af tusindvis af ligelydende aftaler har. Efter disse aftaler er licenstageren og underlicenstagere forpligtede til at overdrage licensgiver de mutationer, de måtte opdage, og til ikke at anfægte gyldigheden af de beskyttelsesbreve, på hvilke de har fået licens. Dette bevirker, at disse begrænsninger som helhed får en endnu større økonomisk betydning. Begrænsningerne medfører, at licensgiveren alene kommer til at råde over alle de sorter, der opdages af hundredvis af licenstagere.

b) Disse begrænsninger påvirker ligeledes handelen mellem medlemsstater mærkbart, især på grund af den ovenfor nævnte kumulative virkning. For det første gælder R. Royons forpligtelse til ikke at anfægte gyldigheden af de beskyttelsesbreve, på

[1] Sml. 1965-1968, s. 421.

hvilke han har fået licens, for alle licenstagere og underlicenstagere i hele Fællesskabet. Den gælder også for Meillands rettigheder i de andre medlemsstater og styrker derved Meillands konkurrencemæssige stilling på hele fællesmarkedet. For det andet gælder R. Royons forpligtelse til at give afkald på alle sine eventuelle rettigheder til mutationerne for alle licenstagere og underlicenstagere i Fællesskabet, med undtagelse af Tyskland. Forpligtelsen omfatter tillige R. Royons rettigheder i såvel Frankrig som de øvrige medlemsstater og forhindrer R. Royon, og generelt set alle Meillands licenstagere, i på internationalt plan at udbyde denne slags plantenyheder i hele verden og især i hele Fællesskabet.

(25) Betingelserne for anvendelse af traktatens artikel 85, stk. 1, er derfor opfyldt.

B. **Artikel 85, stk. 3**

(26) I henhold til artikel 85, stk. 3, kan bestemmelserne i artikel 85, stk. 1, erklæres uanvendelige på enhver aftale, som bidrager til at forbedre produktionen eller fordelingen af varerne eller til at fremme den tekniske eller økonomiske udvikling, samtidig med at den sikrer forbrugerne en rimelig andel af fordelen herved, og uden at der:

a) pålægges de pågældende virksomheder begrænsninger, som ikke er nødvendige for at nå disse mål;

b) gives disse virksomheder mulighed for at udelukke konkurrencen for en væsentlig del af de pågældende varer.

(27) Med hensyn til licenstagerens forpligtelse til helt at give afkald på sine eventuelle rettigheder til fremtidige mutationer, må følgende bemærkes:

— i det foreliggende tilfælde vedrørte denne forpligtelse ikke R. Royons produktion, formering eller salg af sorten Sonia, som han havde fået licens på, eller de afskårne blomster, der er det endelige produkt. Den var tværtimod helt uden relation til de egentlige betingelser for produktion eller salg af dette produkt og havde hverken til formål eller til følge, heller ikke indirekte, at fremme den tekniske eller økonomiske udvikling.

— den eneste forbindelse, der i denne sag kan fastslås mellem licenstagerens ovennævnte forpligtelse og produktionen, distributionen eller fremme af den tekniske eller økonomiske udvikling, er en negativ forbindelse i den forstand, at den anfægtede bestemmelse ganske enkelt havde til følge på forhånd at fratage R. Royon den nye sort Pitica, som han kunne have søgt at forbedre. Ved helt at fjerne denne mulighed har bestemmelsen kun til følge at mindske licenstagerens interesse for de mutationers egenskaber, som han måtte iagttage;

— det kan heller ikke fastslås, at den i artikel 85, stk. 3, omhandlede forbedring af produktionen eller fordelingen af varerne automatisk vil være sikret, da den nævnte forpligtelse medfører, at ansvaret for ethvert initiativ med hensyn til produktion og salg af den nye sort Pitica overdrages Meilland-koncernen, der i så henseende disponerer over flere midler end licenstageren R. Royon. Udnyttelsen af såvel den modersort, der er meddelt licens på, som dens mutation skal nemlig indgå som led i Meillands samlede forvaltning af alle selskabets sorter og skal således tilpasses efter de generelle forvaltningsmæssige krav. Mutationen behandles derfor ikke med den særlige omhu, som R. Royon kunne have sikret den, idet han kunne have koncentreret alle sine midler, sit arbejde og sit indgående kendskab til verdensmarkedet om at nå frem til et godt resultat. Denne vurdering styrkes af, at der til trods for R. Royons ihærdighed gik fem år (1971 – 1976), fra den nye sort Pitica blev opdaget, indtil Meilland påbegyndte den kommercielle omsætning deraf.

Der er således ikke tale om en forpligtelse, der kan opfylde første betingelse i artikel 85, stk. 3, hvilket i sig selv udelukker, at forbrugerne opnår en fordel herved, som omhandlet i denne artikel. Endelig var denne forpligtelse ikke nødvendig for en tilfredsstillende udnyttelse af sorten Sonia, som han havde fået licens på.

(28) Hvad angår licenstagerens forpligtelse til ikke at anfægte gyldigheden af de beskyttelsesbreve, på hvilke han har fået licens, skal følgende bemærkes:

— forpligtelsen til ikke at anfægte en forædlerret forhindrer licenstageren og enhver tredjemand, der måtte være interesseret i at udnytte den samme sort på licens, i at handle frit med hensyn til beskrivelser og krav vedrørende denne sort, hvilket udgør en hindring for den tekniske udvikling;

— hvis det antages, at Meilland uretmæssigt havde fået tildelt en forædlerret, ville selskabets licenstager ikke desto mindre være forpligtet til at betale afgifter eller at købe rosenplanterne for at udnytte den pågældende sort, og ville således heller ikke frit kunne sælge denne, hvor han ønskede det, bl.a. i andre lande, hvor den ikke var beskyttet.

Der er således heller ikke i dette tilfælde tale om en forpligtelse, der kan opfylde første betingelse i artikel 85, stk. 3, hvilket i sig selv udelukker, at forbrugerne opnår en rimelig andel af fordelen herved; det er derfor unødvendigt at foretage en undersøgelse med hensyn til de sidste to betingelser i denne artikel.

(29) Af ovenstående årsager opfylder den pågældende aftale ikke samtlige betingelser for at kunne fritages i henhold til artikel 85, stk. 3. Det er derfor ikke nødvendigt at undersøge, hverken om den sene anmeldelse den 27. april 1985 ville kunne dække den omhandlede aftale, som udløb i 1983, eller om aftalen hører til en af de kategorier af aftaler, som efter artikel 4, stk. 2, i forordning nr. 17 ikke behøver at blive anmeldt.

III. ARTIKEL 3 I FORORDNING NR. 17

(30) Konstaterer Kommissionen, at der foreligger en overtrædelse af bestemmelserne i traktatens artikel 85 eller artikel 86, kan den i henhold til artikel 3 i forordning nr. 17 pålægge de deltagende virksomheder at bringe de konstaterede overtrædelser til ophør. I det foreliggende tilfælde er der ingen grund til at pålægge parterne at bringe de konstaterede overtrædelser til ophør, eftersom den pågældende aftale, som R. Royon havde indgået med Richardier den 28. oktober 1971, blev ophævet, da førstnævnte indstillede sine aktiviteter og solgte sine anlæg »Les Roses du Capitou« i 1983.

Der er dog grund til at påvise overtrædelser, der tidligere er blevet begået, ligesom det er nødvendigt over for offentligheden at klarlægge Kommissionens holdning, især efter artikel 85, stk. 3, med hensyn til de to omhandlede konkurrencebegrænsninger. Desuden har den part, der indgav klagen, en indlysende interesse deri –

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

Følgende bestemmelser i den licensaftale, som URS-F (Richardier) og R. Royon indgik den 28. oktober 1971 om udnyttelse af rosensorten Sonia Meilland (aftale vedrørende »afskårne blomster«), og som blev ændret i 1974, indebar overtrædelser af EØF-traktatens artikel 85, stk. 1:

1. Den forpligtelse, der efter artikel X påhvilede licenstageren R. Royon til at overdrage Meilland alle de mutationer, han måtte opdage på rosenplanter af den sort, hvorpå der var meddelt licens, således at Meilland fortsat havde ejendomsretten dertil og ensidigt kunne træffe afgørelse om deres kommercielle udnyttelse.

2. Den forpligtelse, der i denne forbindelse blev pålagt licenstageren ved ændringen af 1974 (ny artikel XII), og som sikrede forædleren Meilland en frist på tre år – at regne fra det tidspunkt, hvor licenstageren overdrog mutationen – til ensidigt at træffe afgørelse om den kommercielle udnyttelse af denne.

3. Den forpligtelse, der i henhold til 1974-udgaven af aftalen (ny artikel VIII, benævnt GARANTI) påhvilede licenstageren til ikke at anfægte gyldigheden af ansøgninger om beskyttelsesbreve eller af de beskyttelsesbreve, som han fik licens på.

Artikel 2

Anmodningen om fritagelse i henhold til EØF-traktatens artikel 85, stk. 3, for de i artikel 1 omhandlede bestemmelser afslås.

Artikel 3

Denne beslutning er rettet til:

1. SNC Meilland & Cie, 134 Bld. Francis Meilland, F-06600 Antibes.

2. Universal Plant Sarl, 134 Bld. Francis Meilland, F-06600 Antibes.

3. Universal Rose Sélection-France (M. et Mme Francisque Richardier), F-69160 Tassin-la-Demi-Lune.

4. M. René Royon, 128 les Bois de Font Merle, F-06250 Mougins.

Udfærdiget i Bruxelles, den 13. december 1985.

På Kommissionens vegne

Peter SUTHERLAND

Medlem af Kommissionen